

СТАНОВИЩЕ

от проф. дн Лаура Иванова Димитрова
за присъждане на научна степен „доктор на науките“,
научна област 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Департамент „Дизайн“

Дисертация

„Основни творчески и концептуални подходи
в системата на интериорния дизайн през XX и XXI век“

на

гл. ас. д-р Биляна Калоянова

Дисертационният труд наброява 200 страници и включва увод, три глави, заключение и терминологичен речник, библиографска справка, която съдържа 41 източника, от които 13 на български език и 28 на английски език, приложения със 111 изображения.

Дисертационният труд е написан в отличен стил с коректно използване на специфичната терминология.

Авторефератът отразява коректно съдържанието на дисертационния труд.

„Основни творчески и концептуални подходи в системата на интериорния дизайн през XX и XXI век“ е задълбочено, целенасочено и последователно изследване на значим научен проблем – основните творчески и концептуални подходи в интериорния дизайн през XX и XXI век, които са дефинирани от авторката като структурен подход, декоративен подход и устойчив подход. Всеки от тях е проучен цялостно в контекста на историческия период, в който съществува. Същевременно Биляна Калоянова анализира тяхното проявление в съвременния интериорен дизайн, разглежда подходите като „основен инструментариум в практиката на съвременния интериорен дизайнер“ и предлага система от критерии за успешното им приложение.

Обектът и предметът на изследване на дисертацията са точно дефинирани.

Целите и задачите са ясно определени, обосновани са и съответстват на избраната тема.

Предпочетените изследователски методи отговарят на поставените цели и задачи.

В дисертацията са изследвани малко проучени източници – значителна като обем и съдържание неиздавана в България научна литература. Дисертацията има интердисциплинарен характер – поставен е акцент на връзките на интериорния дизайн със съвременното материалознание, екология, биосистеми, както и с други сфери на научното познание.

„Основни творчески и концептуални подходи в системата на интериорния дизайн през XX и XXI век“ е оригинален авторски труд, в който за пръв път в България се проучват и представят проблеми от съществено значение за интериорния дизайн – съвременните подходи.

За основни приноси на дисертацията считам:

- дефинирането на основните подходи в съвременния интериорен дизайн;
- представянето на генезиса, развитието и съвременно състояние на основните подходи в интериорния дизайн;
- класифицирането и дефинирането на водещите концепции при всеки един от основните подходи в съвременния интериорен дизайн;
- определянето на характерния визуален език при всеки един от подходите;
- създаването и прилагането в практиката на апарат от критерии, определящи различните подходи.

Всичко това дава основание за извода, че дисертационният труд има съществен принос към теорията и практиката на съвременния интериорен дизайн.

С приносно значение е въвеждането в научната терминология на понятието „дизайн подход“.

Оригинален принос е и представянето на дизайн подхода едновременно в качествата му на концептуален фундамент и практически инструмент в дейността на интериорните дизайнери.

Биляна Калоянова е направила няколко научни публикации, свързани с темата на дисертацията, в това число и две монографии: „Концептуален и устойчив дизайн“, издадена през 2016 г. и „Структурен подход в интериорния дизайн през XX век“,

издадена през 2022 г. Нейната статия „Устойчив дизайн и креативни практики“ е публикувана в Сборника с научни доклади № 4 на НБУ през 2019 г.

Авторката участва в множество научни конференции, на които представя доклади по теми близки до нейната дисертация – научен доклад на тема „Влиянието на Баухаус върху съвременния концептуален дизайн“, изнесен на юбилейна международна конференция „Векът на Баухаус“ – 100 години „Баухаус“ в НБУ през 2019 г. ; научен доклад на тема „Sustainable design and mimicry in design“, изнесен на международна научна конференция 4th International Conference Arch&UrBaN‘2018 “Modernism&Sustainability” Architecture&Nature, 2018, НБУ; научен доклад на тема „Въпросът за идентичността и артифицираната реалност в проекта “Lost Places” на Весела Станоева“, изнесен на национална научна конференция „Идентичност и артификация на реалността в изкуството, дизайна и архитектурата“ през 2018 г. в НБУ и др.

През 2020 г. авторката участва в национална кръгла маса на тема „Експозиционен дизайн и креативни индустрии“ в Нов български университет – департаменти „Дизайн“ и „Антропология“.

Биляна Калоянова многократно е цитирана в специализирани научни издания от следните автори – Божилов, Станимир „Сакралните изкуства в архитектурна среда от постмодерната епоха“ – „Стенопис – 75 години самостоятелна специалност“, Сборник с доклади от научна конференция. 2023, изд. НХА, София ISBN 978-954-2988-76-2; Горчева, Мая „Културни различия и диалог“ 2022, Авангард Прима, ISBN 978-619-239-811-8, цит. стр. 80; Горчева, Мая „Културни практики за приемане на различието“ – Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век. Сборник с доклади от XIX национална научна конференция с международно участие, 1 ноември 2021. Съст. Любомира Парижкова; София: За буквите – О писменехъ, 2022, с. 52–61. ISSN 2683-0094 (цит. с. 58) Гебрева, Евелина, „Към нова тактичност в текстилния и интериорния дизайн“; В списание „Медиалог“, 11/2022, София, 2022, ISSN 2535-0846. цит. стр. 188; Сергинов, Борис „Дизайн: диалог и монолог" 2015, изд: Нов български университет, ISBN 978- 954-535-859-3. цит. стр 359 и 361; Съвременни научни изследвания в областта на интериорния дизайн. Списание „Медиалог“, 11/2022, София, 2022, ISSN 2535-0846, цит. стр. с. 296-299; и др.

Рецензии за Биляна Калоянова са публикувани в следните научни издания – монография „Структурен подход в интериорния дизайн през XX век“ – рецензия от Сергинов, Борис (2022); За самостоятелна изложба „Акварелни писма“. Рецензия от Лозев, Руслан (2022); Скрытите послания в акварелните писма на Биляна Калоянова. Списание „Медиалог“, 11/2022, София,

2022, ISSN 2535-0846, стр. с. 316-319; За цялостното творчество на авторката – рецензия в „Bulgaria: Save The Dreams. Contemporary Artists from Bulgaria“, Imago Mundi (2015), куратор на броя Scorretti, Claudio, Italy, FABRICA, 2015, стр. 142-143; за монография „Структурен подход в интериорния дизайн през XX век“ – рецензия от Сергинов, Борис (2022) и др.

Заключение

Считам, че представеният дисертационен труд на тема „Основни творчески и концептуални подходи в системата на интериорния дизайн през XX и XXI век“, авторефератът и публикациите по темата на дисертацията отговарят на изискванията на Закона за РАСРБ и изискванията на НБУ. Авторката многократно е цитирана в специализирани научни издания, за нейните научни трудове и за творческата ѝ дейност са публикувани множество рецензии.

Имайки предвид всичко казано до тук, давам обща положителна оценка и убедено предлагам на гл. ас. д-р Биляна Калоянова да бъде присъдена научната степен **„доктор на науките“** в професионално направление 8. 2. Изобразително изкуство.

25. 05. 2023 г.

Проф. дн Лаура Димитрова